Talotekniikkaliitto

Eduskunnan sivistysvaliokunta

5.11.2024

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 161/2024 vp)

Talotekniikkaliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto. Talotekniikkaliitto on talotekniikka-alalla toimivien yritysten yhteinen edunvalvonta- ja vaikuttamisjärjestö, jonka tärkeimpänä tehtävänä on edustaa taloteknisiä toimijoita elinkeinopoliittisissa ja teknisissä asioissa.

Yleisiä huomioita

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että toteutettaisiin kahdeksanvuotinen kokeilu ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksesta. Kokeiluun valittaisiin enintään 40 koulutuksen järjestäjää, joiden järjestämisluvat korvattaisiin määräajaksi kokeiluluvilla. Hallituksen esityksessä esitetyn kokeilun tavoitteena on ikäluokan sijoittaminen tehokkaammin yhteiskunnan rakenteisiin. Lausunnossamme keskitymme tarkastelemaan esitystä talotekniikka-alan liiketoiminnan tukemisen ja kehittämisen kannalta.

Esitetyllä kokeilulla ei nähdäksemme olisi merkittäviä hyödyllisiä vaikutuksia yritysten tarvitseman työvoiman osaamiseen tai onnistuneeseen sijoittumiseen työmarkkinoille. Toivomme, että tutkintojen toimeenpanon laatuun ja sitä kautta tutkinnon suorittaneiden henkilöiden osaamiseen kiinnitettäisiin huomiota muissa opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämissä ammatillisen koulutuksen lain arviointiin ja muuttamiseen liittyvissä hankkeissa. Talotekniikkaliitto on huolissaan ammatillisen koulutuksen ja tutkintojen toimeenpanon ulkoisen laadunvarmennuksen puutteesta. Toivomme, että ammatillisen koulutuksen työelämälähtöisyyttä ei vaaranneta.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösesitykset

Talotekniikkaliitto ottaa kantaa kokeilun hallinnolliseen toteutukseen vain yleisellä tasolla. Kahdeksanvuotisen kokeilun kesto on varsin pitkä. Pidämme erittäin perusteltuna, että Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää neljän vuoden välein koulutuksen järjestäjien kanssa neuvottelut koulutuksen vaikuttavuutta ja laatua koskevista tavoitteista. Kannatamme esitystä, että tavoitteet kirjataan opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjän väliseen sopimukseen, ja tavoitteiden toteutumista seurataan kokeilun aikana. Kokeilun mahdollisesta keskeyttämisestä voidaan näin päättää kokeilun aikana, mikäli tulokset antavat siihen aihetta.

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösesitykset

Rahoituksen perusteiden tarkastelu määrällisten mittarien mukaan on selkeää, mutta talotekniikka-alan yritysten edun nimissä pidämme tarpeellisena, että ennen kokeilun aloittamista pohditaan, että miten tulosten laadullisia tekijöitä voitaisiin huomioida strategiakeskusteluiden aikana asetettavissa tavoitteissa. Talotekniikkaliitto pitää hyvänä, että rahoituksen perusteita pyritään suuntaamaan koulutuksen vaikuttavuuteen ja tuloksellisuuteen.

Mika Hokkanen
Talotekniikkaliiton ja LVI-TU:n toimitusjohtaja